

☆ **ÖNEMLİ!** Sevgili öğrenciler, bu dokümanı, sadece Bilişim Teknolojileri ve Yazılım Dersi için yaptığımız çalışmalarını bir arada tutacağınız, **çıtçıtli bir dosyada biriktirmeyi unutmayın.**

Kolay gelsin 😊 Serkan KAPLANER – İKİ EYLÜL ORTAOKULU Bilişim Teknolojileri Öğretmeni

ETİK

İnsanın: Doğru ile yanlış, haklı ile haksız, iyi ile kötüyü, adil ile adil olmayı ayırt etmesi ve doğru, haklı, iyi, adil olan davranışları sergilemesidir.

☀ **EK BİLGİ:** Etik bir anlamda **“evrensel ahlak kurallarıdır”**.

○ Bilişim Etiği:

***Bilişim Teknolojileri (BT) araçlarını kullanırken; uygun ve uygun olmayan davranışları tanımlayan kurallardır.**

Bilişim Teknolojileri kullanırken dikkat edilmesi gereken bazı kurallar:

- Bilgisayar, başkalarına zarar vermek için **kullanılmamalı.**
- Başkalarına ait olan dosyalar **izinsiz karıştırılmamalı.**
- Bilgisayar, yalan bilgi yaymak için **kullanılmamalı.**
- Ücretli yazılımlar, bedeli ödenerek ya da izin verilen “deneme sürümü” gibi yasal çerçevede kullanılmalı.
- Başka insanların bilgileri kendine mal edilmemeli.
- Kullanılacak programların sosyal hayata etkilerine dikkat edilmeli.
- Bilişim teknolojilerinin olumlu yanları gibi olumsuz yanları da olabileceği düşünülerek bilinçli bir şekilde kullanılmalı.
- Bilgisayar, saygı duyulacak, yararlı amaçlar için kullanılmalı.

○ İnternet Etiği:

***İnternet kullanırken;** İnternet üzerinde iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür. İnternet etiği, gerçek hayatta insanlara gösterdiğiniz saygı ve nezaketin İnternet ortamında da gösterilmesidir.

İnternet kullanırken dikkat edilmesi gereken bazı kurallar:

- *Toplum karşısında olduğu gibi, internette de size yakışır bir tavır sergileyin.
- *Fikirlerinizi açıklarken olumlu ve nazik olun.
- *İnsanların duygularını rencide edebilecek rahatsız iletler yaymaktan kaçınm.
- *İletişim kurarken gereksiz ve anlamsız iletler **göndermeyin.**
- *Başkası gibi **davranmayın.**
- *Düşüncenizi yanlış anlaşılma yol açmayacak, anlaşılır bir şekilde iletmeye özen gösterin.
- *Gereksiz yere büyük harfle **yazmayın.**
- *Alaycı bir tavır **takınmayın.** Sürekli olarak esprili anlatım yapmaktan kaçınm.
- *Başkalarının haklarına ve özel yaşamına saygılı olun ve zarar vermek için **kullanmayın.**
- *Gerçek yaşamda olduğu gibi internet ortamında da kanunların geçerli olduğunu hatırlaym. Suç işlenmesine **yol açmayın** veya **göz yummayın.**
- *İnterneti yaşınıza uygun, yararlı ve amaca uygun olarak kullanm. Ailenizin süre vb. kısıtlarına uyun.
- *Parola ve kullanıcı adlarımızı, kredi kartı bilgilerimizi, özel bilgilerimizi **pavlaşmayın.**
- *Ailemizden habersiz olarak tanımadığımız kimselerle iletişime **geçmemeli,** yaşadığımız sorunları mutlaka ailemize bildirmeliyiz.

ETKİNLİK:**İNTERNET VE BİT KULLANIM KURALLARI ÇALIŞMA KAĞIDI**

Maddelerin yanındaki kutucuklara doğru ya da yanlış olmalarına göre D (Doğru) veya Y (Yanlış) işaretlerini koyunuz.

1	İnternet'te sohbet ederken, mesaj gönderirken, adınız, soyadınız, adresiniz, telefon numaranız, kredi kartı numaranız gibi kişisel ve özel bilgilerinizi vermenizde hiç bir sakınca yoktur.	
2	Kimseye İnternet'te kullandığınız kullanıcı adınızı ya da parolanızı söylemeyin.	
3	Web sitesinin "Güvenlik Politikası"na mutlaka bakın ve sitenin sizden istediği bu bilgileri hangi amaçla kullanacağını öğrenin.	
4	Güvenilirliğinden emin olmadığınız sitelere gereğinden fazla bilgi vermeyin, gerekirse siteyi terk edin.	
5	Bazı insanların kötü niyetli olabileceklerini unutmayın. Bu nedenle İnternet'te tanıştığınız kişileri mutlaka ailenize söyleyin.	
6	Yeni tanıştığınız kişilerden aldığınız mesajları ailenize göstermeden ve ailenizin onayını almadan onlarla sohbet edin.	
7	Ailenize sormadan İnternet aracılığıyla hiçbir şey satın almayın ve hiçbir koşulda kredi kartı numarası vermeyin.	
8	İnternet aracılığıyla sorulan sorulara ailenize danışmadan cevap vermeyin. Hiçbir formu doldurmayın ya da hiçbir yarışmaya katılmayın.	
9	Eğer bazı kişilerin çocuklara söylenmemesi gereken bir şey söylediğine rastlarsanız sizde ona aynısını söyleyin.	
10	Eğer birisi size resim gönderir, herhangi bir siteyi ziyaret etmenizi önerir ya da uygun olmayan bir dille konuşmayı önerirse, söylediklerini hemen yapın.	
11	Aileniz yanınızda olmadan ve onaylamadan İnternet'te tanıştığınız kimseyle buluşmayın.	
12	Eğer İnternet'te tanıştığınız birisi size herhangi bir şey gönderirse hemen kabul edin.	
13	İnternet'te iyi bir dil kullanın ve nazik olun.	
14	Sadece şaka yapıyor olsanız bile kimseyi korkutmayın ya da tehdit etmeyin.	
15	Ailenizin sizin güvenliğinizi ve sağlığını düşündüğünü bilin. Bilgisayar ve İnternet konusundaki kurallara uyma konusunda ailenizle işbirliği içinde olun ve İnternet yüzünden başınıza ne gelirse gelsin mutlaka ailenize söyleyin.	
16	Kızdığınız insanlara kızgınlığınızı küfür ve saldırgan bir tutum sergileyerek anlatın.	
17	Eğer birisi size karşı saygısızca davranıyorsa o kişiyi engellenmiş kişiler listesine ekleyerek onunla tartışmalara girmeyin.	
18	Koyu, kalın veya büyük harflerle yazı yazarken dikkatli olmalısınız. Çünkü büyük harf ya da koyu ve kalın yazı yazmak, dikkat çekmek ya da kızgınlık anlamına gelmektedir.	
19	Rumuz olarak tartışma ya da hakaret içeren isimler kullanmanızda hiçbir sakınca yoktur.	
20	Ailenize haber vermeden de bilgisayar üzerinden özel fotoğraflar paylaşabilirsiniz.	

İNCELEME : Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumuna ait olan

1) www.btk.gov.tr/bilgi-teknolojileri

2) www.guvenliweb.org.tr sitelerine internetten ulaşarak inceleyiniz.